

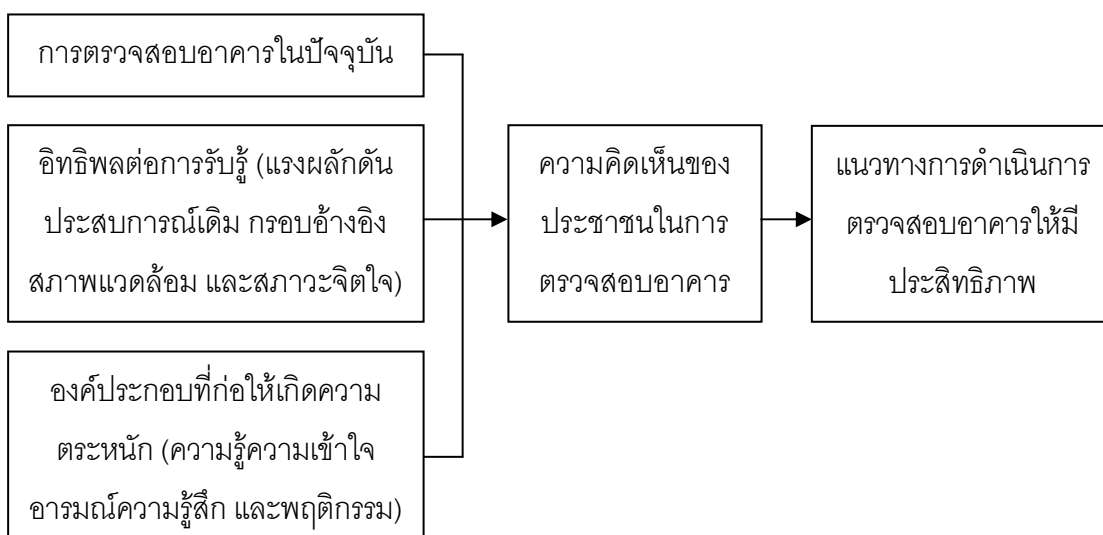
บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

จากผลงานวิจัยและงานเขียนที่ได้ทำการศึกษาในบทที่ 2 ได้นำมาปรับใช้ในการศึกษาความคิดเห็น และการรับรู้ของประชาชนในการตรวจสอบอาคาร โดยผู้ศึกษาได้นำแนวคิดต่าง ๆ ทั้งเรื่องการรับรู้ ความตระหนัก และข้อมูลการตรวจสอบอาคาร นำมาประกอบกันในการศึกษาการรับรู้ของประชาชนในการตรวจสอบอาคาร ซึ่งได้นำแนวความคิดของ พัทธนี เขยจรรยา และคณะ (2534) ได้กล่าวถึงอิทธิพลต่อการรับรู้ ได้แก่ แรงผลักดันหรือแรงจูงใจ ประสพการณ์เดิม กรอบอ้างอิง สภาพแวดล้อม และสภาวะจิตใจและอารมณ์ มาวิเคราะห์ร่วมกับแนวคิดของเบรคเลอร์ (สุวารีย์ วงศ์วัฒนา, 2536) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญที่ก่อให้เกิดความตระหนัก ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ อารมณ์ความรู้สึก และพฤติกรรม มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1

แผนภูมิแสดงกรอบแนวความคิดในการศึกษา

3.1 ประเภทของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ เนื่องจากการศึกษาทำการเก็บข้อมูลใน 2 ส่วน ทั้งแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ การเนื้อหาของข้อมูลได้ดียิ่งขึ้น รวมถึงทำการเก็บข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) เป็นการเก็บรวบรวมโดยตรงจากประชาชน และผู้เชี่ยวชาญ และข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ผู้อื่นได้ทำการรวบรวม หรือประมวลผลไว้แล้ว ผู้ศึกษาจะทำการรวบรวมข้อมูล และนำมาวิเคราะห์ในประเด็นที่ต้องการ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การเลือกประชากรและกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (finite population) จากการทราบค่าจำนวนประชากรในกรุงเทพมหานคร ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2550 ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 5,716,248 คน โดยใช้สูตรการคำนวณของ ยามาเน (Yamane, 1970, p. 866, อ้างถึงใน ยุทธ ไกยวรรณ, 2545, น. 108-109) ซึ่งมีสูตรการคำนวณ การหาค่ากลุ่มตัวอย่างจากสูตร และตารางสำเร็จรูปของขนาดตัวอย่างประชากรที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางในภาคผนวก ก) มีรายละเอียด ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อทำการคำนวณเพื่อหาค่าของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแทนค่าจากสูตรของยามาเนข้างต้น สามารถคำนวณได้ดังนี้

แทนค่าจากสูตร เมื่อ $N = 5,716,248$ คน และ $e = 0.05$

$$n = \frac{5,716,248}{1 + 5,716,248 \times (0.05)^2}$$

ดังนั้น $n = 399.97$ คน หรือประมาณ 400 คน

ค่าการคำนวณจากสูตรการคำนวณนี้มีจำนวนใกล้เคียงกับขนาดของตัวอย่างประชากรของยามาเน ในตารางสำเร็จรูปข้างต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็น 400 คน ซึ่งการสุ่มตัวอย่าง (random sampling techniques) ใช้วิธีการสุ่มแบบกำหนดสัดส่วน (quota sampling) จากจำนวนประชากรทั้งหมด 5,716,248 คน ซึ่งมีการแบ่งสัดส่วนในการเก็บข้อมูลจำแนกตามที่ตั้งของพื้นที่โดยแบ่งเป็น กรุงเทพมหานคร เขตชั้นใน เขตชั้นกลาง และเขตชั้นนอก¹ ตามการแบ่งเขตของสำนักปัดกรุงเทพมหานคร โดยพิจารณาสัดส่วนที่ได้จากจำนวนประชากรในแต่ละพื้นที่ สามารถคิดสัดส่วนเป็น 2 : 3 : 1 ซึ่งรายละเอียดของที่ตั้งของพื้นที่และจำนวนเขตการปกครอง จำนวนประชากร สัดส่วน และกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1

ที่ตั้งของพื้นที่และจำนวนเขตการปกครอง ประชากร สัดส่วน และกลุ่มตัวอย่าง

ที่ตั้งของพื้นที่และจำนวนเขตการปกครอง	ประชากร (คน)	สัดส่วน	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
เขตชั้นใน (จำนวน 21 เขต)	1,999,777	2	140
เขตชั้นกลาง (จำนวน 18 เขต)	2,325,196	3	163
เขตชั้นนอก (จำนวน 11 เขต)	1,391,275	1	97
รวม	5,716,248	6	400

ที่มา: กรมการปกครอง, 2551

¹การแบ่งเขตของกรุงเทพฯ ตามที่ตั้งของพื้นที่ จำนวน 50 เขต แบ่งออกเป็น

1. เขตชั้นใน จำนวน 21 เขต ได้แก่ เขตพระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน บางรัก ยานนาวา สาทร บางคอแหลม ดุสิต บางซื่อ พญาไท ราชเทวี ห้วยขวาง คลองเตย จตุจักร ธนบุรี คลองสาน บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ ดินแดง และเขตวัฒนา
2. เขตชั้นกลาง จำนวน 18 เขต ได้แก่ เขตพระโขนง ประเวศ บางเขน บางกะปิ ลาดพร้าว บึงกลุ่ม บางพลัด ภาษีเจริญ จอมทอง ราษฎร์บูรณะ สวนหลวง บางนา พุ่งครุ บางแค วังทองหลาง คันนายาว สะพานสูง และเขตสายไหม
3. เขตชั้นนอก จำนวน 11 เขต ได้แก่ เขตมีนบุรี ดอนเมือง หนองจอก ลาดกระบัง ดลิ่งชัน หนองแขม บางขุนเทียน หลักสี่ คลองสามวา บางบอน และเขตทวีวัฒนา

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาจะใช้ทั้งแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยในการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในการตรวจสอบอาคารในประเด็นต่าง ๆ จะใช้แบบสอบถามจำนวน 400 ชุด โดยทำการเก็บข้อมูล 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่สอง เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้ของประชาชนในการตรวจสอบอาคาร และความเป็นไปได้ในการผนวกสาระของการตรวจสอบอาคารทางผังเมือง ลงในการตรวจสอบอาคารในปัจจุบัน และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง 4 คน ประกอบด้วยนายตรวจจากสำนักงานเขต 1 คน นักผังเมืองจากหน่วยงานราชการ 1 คน และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ 2 คน